

UGRAI FERENC

1922. JÚNIUS 12. TISZAGYULAHÁZA – 2006. NOVEMBER 26. BUDAPEST

KATONAI SZOLGÁLAT, BEOSZTÁSAI

Debrecen, 1. őrszázlój	1945. március 23.–1945. április 1.
Budapest, 1. vasútbiztosító zászlóalj	1945. április 1.–1945. június 10.
Honvédelmi Minisztérium Katona Politikai Osztály (1947-től Katona Politikai Csoportfőnökség), csoportvezető-helyettes, csoportvezető, osztályvezető-helyettes	1945. június 10.–1948. augusztus 1.
Budapest, főtiszti előképző	1948. augusztus 1.–1948. október 20.
12. lövészadosztály (Győr), tüzérparancsnok	1949. december 20.–1950. szeptember 1.
Honvédelmi Minisztérium Honvéd Tüzérség, parancsnokhelyettes	1950. szeptember 1.–1951. szeptember 28.
3. lövészhadtest (Kecskemét), tüzérparancsnok	1951. szeptember 28.–1953. január 1.
30. áttörő tüzérhadosztály (Cegléd), parancsnok	1953. január 1.–1955. augusztus
Magyar Néphadsereg, tüzérparancsnok	1955. július–1957. február 11.
Magyar Néphadsereg, vezérkari főnök	1957. február 11.–1963. június 1.

RENDFOKOZATAI

őrmester	1945. március 6.
alhadnagy	1945. szeptember 9.
hadnagy	1945. október 9.
főhadnagy	1947. július 1.
százados	1947. december 1.
őrnagy	1950. január 1.
alezredes	1951. május 1.
ezredes	1952. november 1.
vezérőrnagy	1957. április 27.
altábornagy	1962. április 4.

PÁLYÁJA

Apja, Ugrai Ferenc földműves volt, anyját Radics Katalinnak hívták. A hat elemi elvégzése után 1934-ben cipészinásnak állt, segédlevelét 1938-ban szerezte meg, 1939-ig szakmájában dolgozott. 1939. októberben önkéntesként vonult be katonának, s 1942. májusig a Magyar Királyi Honvédség állományában Miskolcon tényleges állományú tüzérként teljesített szolgálatot. Ezután tovább szolgált, és a doni hadműveleti területre került, ahol tüzér szakaszvezetői rendfokozatot ért el. 1943. január 18-án szovjet hadifogságba esett. A Nyizsnij Tagil-i fogolytáborban raboskodott, 1944 tavaszán „antifasiszta” tanfolyamot, 1944 őszén Kijevben partizániskolát végzett.

1945. február végén tért vissza Magyarországra, és a következő hónapban belépett a Magyar Kommunista Pártba. Katonai szolgálatát az új magyar honvédségben 1945 márciusában a debreceni 1. őrzászlóaljnál kezdte, majd áprilisban Budapestre került az 1. vasútbiztosító zászlóaljhoz. 1945. júniusától 1948. augusztusáig a Honvédelmi Minisztérium Katona Politikai Osztályán (1947. februártól Katona Politikai Csoportfőnökség) csoportvezető-helyettes, csoportvezető és osztályvezető-helyettes volt. Közben 1947-ben a Szovjetunióban elvégzett egy elhárító tanfolyamot is. 1948. augusztusától Budapesten főtiszti előképzőn vett részt, majd 1948. októbertől 1949. novemberig Leningrádban (a mai Szentpéterváron) tanult a tüzértiszti iskolán.

1949. decembertől a győri 12. lövészadosztály tüzérparancsnoka, 1950. szeptembertől a HM Honvéd Tüzérség parancsnokának helyettese volt. 1951. szeptember végén a kecskeméti 3. lövészhadtest tüzérparancsnokának, 1953. januárban a ceglédi 30. átörő tüzéradosztály hadosztályparancsnokának nevezték ki.

1955. júliusban megtették a Magyar Néphadsereg tüzérparancsnokává. 1961-es káderlapja szerint: „1956. november 4-e után aktívan és egyértelműen az MSZMP mellé állt. Eredményesen dolgozott a hadsereg újjászervezése, a karhatalom szervezése, a tisztek felülvizsgálata érdekében.” Tagja volt az Uszta Gyula vezérőrnagy vezette Katonai Tanácsnak, amelynek december 4-i ülésén döntöttek a forradalom utóvédharcaiként zajló tiltakozó demonstrációk fegyveres elfojtásáról. 1958. februárjában a Magyar Néphadsereg vezérkari főnökévé nevezték ki. 1957-1958-ban részt vett a HM Tiszti Felülvizsgáló Bizottságának tevékenységében. 1958-1963 között Pest megye egyik országgyűlési képviselője volt. 1959. júniusban a Szovjetunióba küldték a Vorosilov Vezérkari Akadémiára, amelyet 1962-ben fejezett be. Távolléte alatt Tóth Lajos vezérőrnagyot helyettesítette vezérkari főnöki beosztásában. 1963 június 1-jei hatállyal rokkantsági állományba helyezték. Elhunytakor a Magyar Honvédség saját halottjának nyilvánította.

KITÜNTETÉSEI

Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozata (1947)

48-as Díszérem (1948)

Magyar Népköztársasági Érdemérem ezüst fokozata (1950)

Magyar Népköztársasági Érdemrend V. fokozata (1951)

Vörös Csillag Érdemrend (1953)

Haza Szolgálatáért Emlékérem (1955, 1960)

Kiváló Szolgálatért Érdemérem (1955, 1960)

Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957)

Szolgálati Érdemérem (10 év után) (1958)

Szocialista Hazáért Érdemrend (1984)

Szovjet Fegyveres Erők 70 éve Jubileumi Emlékérem (1988)

A hadtudományért „Pro Militum Artibus” kitüntető cím (Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem) (2001)

PUBLIKÁCIÓI

Április 4., hazánk nagy nemzeti ünnepe. *Katonai Szemle*, 1959/2.

A hadsereg rakétadandár harctevékenysége támadó hadműveletben. *Honvédelem*, 1963/„T” 1-2.

A harctevékenység folyamatosságának biztosítása az összefegyvernemi hadsereg támadó hadműveletében, a háború kezdeti időszakában. *Honvédelem*, 1963/„T” 3.

Amerikai Egyesült Államok a válaszáron. *Honvédelem*, 1964/2.

Ciprusról. *Honvédelem*, 1964/10.

Amerikai rakétaelhárítási problémák. *Honvédelem*, 1965/1.

Két évtized távlatából. *Honvédelem*, 1965/8.

A világ katonapolitikai helyzetének alakulása 1965-ben. *Honvédelem*, 1966/2.

A vietnami nép győzni fog. *Honvédelem*, 1966/12.

Pálffy György altábornagy és a hadseregszervezés kezdeti lépesei. *Honvédelem*, 1979/10.

FORRÁSOK

Hadtörténeli Intézet és Múzeum Központi Irattár 262/650

Csendes László-Gellért Tibor: *Az MN vezető állománya*. Hadtörténelmi Levéltár Magyar Néphadsereg KGY (Különgyűjtemény) C 213.

M. Szabó Miklós: Adalékok a Magyar Néphadsereg 1961-1962. évi történetéhez. 1. rész. *Új Honvédségi Szemle*, LXI. évf., 2007/9. 93.

Csendes László-Gellért Tibor: *Kronológia a honvédség történetéből, 1945-1990*. HVK Tudományos Munkaszervezési Osztály, Budapest, 1993.

Kahler Frigyes-M. Kiss Sándor: *„Mától kezdve lövünk”. Tíz év után a sortűzekről*. Kairosz Kiadó, Budapest, 2003. 248.

Ungvár Gyula: *Pro Militum Artibus – A Hadtudományért*. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2014.

Történelmi Társulat: Ugrai Ferenc

http://www.tortenelmitar.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=6311&catid=90%3Au&Itemid=67&lang=en (A letöltés ideje 2016. február. 1.)